

SIKKERHETSDATABLAD

PROFF 355 BLACK 20

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : PROFF 355 BLACK 20
DURACIDCOLOR DC-T420-20-BLACK 20

Produktkode : 2150-600201

Produktregistreringsnummer : 56876

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Industriell overflatebehandling av tre.
Produktet er ikke beregnet for bruk på forbrukernivå.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Akzo Nobel Industrial Coatings AB
SE-205 17 Malmö
+46 8 743 40 00

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : psra.wfa.emea@akzonobel.com

Nasjonal kontakt

Akzo Nobel Coatings AS
Fløisbonnveien 6
1412 Sofiemyr
Postboks 565
1411 Kolbotn
+ 47 66 81 94 00

1.4 Nødtelefonnummer

Nasjonalt rådgivingskontor/Giftinformasjonen

Telefonnummer : 22 59 13 00 (døgnåpen)

Leverandør

Telefonnummer : +46 40 35 50 00 (08.00 - 16.30 CET)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 2, H225
Eye Irrit. 2, H319
STOT SE 3, H336

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

2.2 Etikettelementer

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Farepiktogrammer :

Signalord : Fare

Redegjørelser om fare : Meget brannfarlig væske og damp.
Gir alvorlig øyeirritasjon.
Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Redegjørelser om forholdsregler

Forebygging : Bruk vernehansker. Bruk vernebriller eller ansiktsvern. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Det må bare brukes eksplosjonssikkert elektrisk utstyr / ventilasjons-/belysnings- og materialhåndteringsutstyr.

Respons : VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll huden med vann eller dusj.

Lagring : Oppbevares kjølig.

Avhending : Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

Farlige ingredienser : n-butylacetat

Tilleggselementer på etiketter : Inneholder fatty acids, c14-18 and c16-18-unsatd., maleated og maleinsyreanhydrid.
Kan gi en allergisk reaksjon.

Inneholder formaldehyd. Kan gi en allergisk reaksjon.

Tillegg XVII – : Ikke anvendelig.

Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler

2.3 Andre farer

Produktet oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB i henhold til Forordning (EU) nr. 1907/2006, Tillegg XIII : Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Blandinger : Blanding

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	%	<u>Klassifisering</u> Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Spesifikk kons. grenser, M- faktorer og ATE-er	Type

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

n-butylacetat	REACH #: 01-2119485493-29 EU: 204-658-1 CAS: 123-86-4 Innhold: 607-025-00-1	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 EUH066	-	[1] [2]
etanol	EU: 200-578-6 CAS: 64-17-5 Innhold: 603-002-00-5	≤10	Flam. Liq. 2, H225	-	[2]
1-metoksy-2-propanol	REACH #: 01-2119457435-35 EU: 203-539-1 CAS: 107-98-2 Innhold: 603-064-00-3	≤10	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336	-	[1] [2]
Urea, polymer with formaldehyde, isobutylated 1,3,5-Triazine-2,4, 6-triamine, polymer with formaldehyde, butylated butan-1-ol	CAS: 68002-18-6	≤10	Aquatic Chronic 4, H413	-	[1]
	CAS: 68002-25-5	≤5	Aquatic Chronic 4, H413	-	[1]
propan-2-ol	REACH #: 01-2119484630-38 EU: 200-751-6 CAS: 71-36-3 Innhold: 603-004-00-6	<3	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	-	[1] [2]
	REACH #: 01-2119457558-25 EU: 200-661-7 CAS: 67-63-0 Innhold: 603-117-00-0	≤3	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336	-	[1] [2]
xylen	EU: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Innhold: 601-022-00-9	≤3	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Asp. Tox. 1, H304 Skin Irrit. 2, H315	-	[1] [2]
	REACH #: 01-2119976378-19	≤0.3	Skin Sens. 1, H317	-	[1]
fatty acids, c14-18 and c16-18-unsatd., maleated maleinsyreanhydrid	REACH #: 01-2119463268-32 EU: 203-571-6 CAS: 108-31-6 Innhold: 607-096-00-9	<0.001	Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1A, H317 STOT RE 1, H372 EUH071	-	[1] [2]
			Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.		

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i tillegg i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- [1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare
- [2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi
- [3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 10 minutter, mens øyelokkene holdes åpne, og kontakt lege.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Blanding er blitt vurdert ved den konvensjonelle metoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for sine toksikologiske egenskaper. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettlaget fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Inneholder fatty acids, c14-18 and c16-18-unsatd., maleated, maleinsyreanhydrid. Kan gi en allergisk reaksjon.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Ved inhalering av nedbrytningsprodukter i en brann kan symptomene bli forsinket. Den berørte personen kan ha behov for medisinsk overvåking i 48 timer.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

Se Opplysninger om helsefare (avsnitt 11)

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Slökkemidler

Egnete brannsløkkingsmidler : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.

Uegnete brannsløkkingsmidler : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig.

Farlige termiske nedbrytingsprodukter : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

5.3 Råd for brannmenn

Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn : Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannsløkking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.

Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper : Egnede pustestyr kan være påkrevd.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

For ikke-nødpersonell : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8.

For nødpersonell : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

6.2 Forholdsregler for vern av miljø : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, skal ansvarlige myndigheter informeres i henhold til lokale bestemmelser.

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning : Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se Avsnitt 13). Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.

6.4 Referanse til andre avsnitt : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnede personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering : Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. Blandinger kan lades elektrostatisk. Bruk alltid jordledning ved overføring fra én beholder til en annen.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende. Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler, spray eller tåke som oppstår fra bruken av denne blandingen. Unngå innånding av pussestøv.

Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides.

Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).

Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder.

Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.

Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Informasjon og brann- og eksplosjonsvern

Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.

Merknader om delt oppbevaring

Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Ytterligere informasjon om oppbevaringsforholdene

Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antennelseskilder. Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Anbefalinger : Ingen tilleggsinformasjon.

Løsninger spesifikke for industrisektoren : Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Informasjonen gis basert på typisk forventede bruksområder for produktet. Ytterligere tiltak kan være påkrevet for partihåndtering eller andre bruksområder som kan øke eksponeringen for arbeidere eller miljøutslipp betydelig.

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
n-butylacetat	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 6/2021). Gjennomsnittsverdier: 241 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 50 ppm 8 timer. Korttidsnormen: 150 ppm 15 minutter. Korttidsnormen: 723 mg/m ³ 15 minutter.
etanol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 7/2016). Gjennomsnittsverdier: 950 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 500 ppm 8 timer.
1-metoksy-2-propanol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 7/2016). Absorberes gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 180 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 50 ppm 8 timer.
butan-1-ol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 7/2016). Absorberes gjennom

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

propan-2-ol	huden. T: 75 mg/m ³ T: 25 ppm FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 7/2016). Gjennomsnittsverdier: 245 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 100 ppm 8 timer.
xylene	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 7/2016). Absorberes gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 timer.
maleinsyreanhydrid	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 7/2016). Kan gi hudallergi. Gjennomsnittsverdier: 0.2 ppm 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 0.8 mg/m ³ 8 timer.

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettledningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

DNEL-er/DMEL-er

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
n-butylacetat	DNEL	Kortsiktig Innånding	960 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	960 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	480 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	480 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
1-metoksy-2-propanol	DNEL	Kortsiktig Innånding	553.5 mg/ m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Hud	50.6 mg/ kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	369 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
butan-1-ol	DNEL	Langsiktig Innånding	310 mg/m ³	Arbeidere	-

PNEC-er

Navn på produkt/bestanddel	Kammerdetaljer	Verdi	Metodedetaljer
n-butylacetat	Ferskvann	0.18 mg/l	-
	Sjø	0.018 mg/l	-
	Ferskvannsediment	0.981 mg/kg	-
	Sjøvannsediment	0.0981 mg/kg	-
	Jord	0.0903 mg/kg	-
	Renseanlegg for avløpsvann	35.6 mg/l	-
1-metoksy-2-propanol	Ferskvann	10 mg/l	-
	Sjø	1 mg/l	-

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

butan-1-ol	Ferskvannsediment	41.6 mg/kg	-
	Sjøvannsediment	4.17 mg/kg	-
	Jord	2.47 mg/kg	-
	Renseanlegg for avløpsvann	100 mg/l	-
	Ferskvann	0.082 mg/l	-
	Sjø	0.0082 mg/l	-
	Ferskvannsediment	0.178 mg/kg	-
	Sjøvannsediment	0.0178 mg/kg	-
	Jord	0.015 mg/kg	-

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avsug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnede åndedrettsvern.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern : Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker.

Hudvern**Håndvern**

Det finnes ingen hanskematerialer eller kombinasjon av materialer som vil gi ubegrenset beskyttelse til noe som helst individuelt kjemikalie eller kombinasjon av kjemikalier.

Gjennomtrengingstiden må være lengre enn slutten av brukstiden for produktet.

Anvisningene og informasjonen som gis av hanskeprodusenten, når det gjelder bruk, oppbevaring, vedlikehold og utskifting må følges.

Hanskene skal skiftes ut jevnlig, og hvis de viser tegn til skade på hanskematerialet.

Se alltid til at hanskene er frie for defekter og at de oppbevares og brukes på korrekt måte.

Ytelsen eller effektiviteten for hansken kan reduseres ved fysisk/kjemisk skade og dårlig vedlikehold.

Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.

Hansker : Ved forlenget eller gjentatt håndtering skal det brukes følgende hansketyper:

Anbefales (> 8 timer (gjennombruddstid)): Viton®, polyetylen (PE)

Kan brukes (4 - 8 timer (gjennombruddstid)): neopren, polyvinylalkohol (PVA), butylgummi, nitrilgummi

Ikke anbefalt (< 1 time (gjennombruddstid)): PVC, naturgummi (lateks), polyvinylklorid (PVC)

Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

Kroppsværn : Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.

Annet hudvern : Egnede fottøy og eventuelt tilleggsværn for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Åndedrettsvern : Bruk pusteapparat som er i samsvar med EN140, med filter av typen A/P2 eller bedre.

Tørrpussing, brenning og sveising av den tørkede malingsfilmen vil produsere støv og/eller farlige gasser. Der det er mulig, bør det brukes våtsliping/-matting. Hvis eksponering ikke kan unngås, selv ved bruk av lokalt avtrekk, må det brukes passende åndedrettsvern.

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand : Væske.

Farge : Svart.

Lukt : Karakteristisk.

Luktterskel : Ikke anvendelig.

pH : Sur. [DIN EN 1262]

Smeltepunkt/frysepunkt : Ikke testet

Utgangskokepunkt og -kokeområde : 73 - 127 °C

Flammepunkt : Closed cup (CC): 22°C [Pensky-Martens]

Fordamping : Ikke testet

Antennelighet (fast stoff, gass) : Ikke anvendelig.

Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser : Nedre: 1.4% Øvre: 15%

Damptrykk : 42.95 mm Hg (5.71235 kPa) (Høyeste kjente verdi: etanol)

Damp tetthet : > 1 (Luft = 1) (Kalkuleringsmetode)

Tetthet : 1.08 g/cm³ [DIN EN ISO 2811-1]

Løselighet(er) : Ikke testet

VOC innhold (g/l) : 503

Fordelingskoeffisient oktanol/ vann : Ikke testet

Selvantennelsestemperatur : 270 °C (Laveste kjente verdi: 1-metoksy-2-propanol)

Dekomponeringstemperatur : Ikke testet

Viskositet : 90 - 100 s (DIN CUP 4 MM) (23 °C) [DIN EN ISO 3219]

Eksplosjonsegenskaper : Ikke testet

Oksidasjonsegenskaper : Ikke testet

Partikkelegenskaper

Middels partikkelstørrelse : Ikke anvendelig.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** : Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
- 10.2 Kjemisk stabilitet** : Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se Avsnitt 7).
- 10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner** : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
- 10.4 Forhold som skal unngås** : Kan danne skadelige nedbrytningsprodukter hvis det utsettes for høye temperaturer.
- 10.5 Uforenlige stoffer** : Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
- 10.6 Farlige nedbrytningsprodukter** : Det bør ikke dannes farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon om fareklasser som definert i Forskrift (EC) Nr. 1272/2008**

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Blanding er blitt vurdert ved den konvensjonelle metoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for sine toksikologiske egenskaper. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksposering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fett fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Inneholder fatty acids, c14-18 and c16-18-unsatd., maleated, maleinsyreanhydrid. Kan gi en allergisk reaksjon.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksposering
n-butylacetat	LD50 Hud	Kanin	>17600 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	10768 mg/kg	-
Urea, polymer with formaldehyde, isobutylated	LD50 Hud	Kanin	>5 g/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	>5 g/kg	-
butan-1-ol	LC50 Innånding Damp	Rotte	24000 mg/m ³	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	3400 mg/kg	-
propan-2-ol	LD50 Oral	Rotte	790 mg/kg	-
	LD50 Hud	Kanin	12800 mg/kg	-
xylen	LD50 Oral	Rotte	5000 mg/kg	-
	LC50 Innånding Gass.	Rotte	5000 ppm	4 timer
maleinsyreanhydrid	LD50 Oral	Rotte	4300 mg/kg	-
	LD50 Hud	Kanin	2620 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	400 mg/kg	-

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**Konklusjon/oppsummering:** Ikke kjent.**Estimater over akutt toksisitet**

Produkt som levert

Vei	ATE verdi
Oral	32916.7 mg/kg
Hud	102799.9 mg/kg
Inhalering (gasser)	467272.4 ppm

Irritasjon/korrosjon

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksponering	Observasjon
n-butylacetat	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	100 milligrams	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 500 milligrams	-
1-metoksy-2-propanol	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 500 milligrams	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	500 milligrams	-
Urea, polymer with formaldehyde, isobutylated butan-1-ol	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 100 microliters	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 2 milligrams	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	0.005 Milliters	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 20 milligrams	-
propan-2-ol	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 100 milligrams	-
	Øyne - Middels irriterende stoff	Kanin	-	10 milligrams	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	100 milligrams	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	500 milligrams	-
xylen	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	87 milligrams	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 5 milligrams	-
	Hud - Mildt irriterende	Rotte	-	8 timer 60 microliters	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 500 milligrams	-
maleinsyreanhydrid	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	100 Percent	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	1 Percent	-

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.**Overfølsomhet****Konklusjon/oppsummering :** Ikke kjent.**Mutasjonsfremmende karakter****Konklusjon/oppsummering :** Ikke kjent.**Kreftfremkallende egenskap****Konklusjon/oppsummering :** Ikke kjent.**Reproduktiv giftighet****Konklusjon/oppsummering :** Ikke kjent.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**Fosterskadelige egenskaper****Konklusjon/oppsummering** : Ikke kjent.**Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)**

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeeringsvei	Målorganer
n-butylacetat	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Narkotisk effekt
1-metoksy-2-propanol	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Narkotisk effekt
butan-1-ol	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Irritasjon i luftveiene og Narkotisk effekt
propan-2-ol	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Narkotisk effekt
xylen	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Irritasjon i luftveiene

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Ikke kjent.

Fare for aspirering

xylen

ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Potensielle akutte helseeffekter

- Øyekontakt** : Gir alvorlig øyeirritasjon.
- Innånding** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
- Hudkontakt** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Svelging** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte eller irritasjon
rennede
rødhet
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
ubevissthet
- Hudkontakt** : Ingen spesifikke data.
- Svelging** : Ingen spesifikke data.

Potensielle kroniske helseeffekter

- Generelt** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Kreftfremkallende egenskap** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Mutasjonsfremmende karakter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Fosterskadelige egenskaper** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Effekter på utvikling** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**Fruktbarhetseffekter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.**11.2 Informasjon om andre farer****11.2.1 Hormonforstyrrende egenskaper**

Ikke kjent.

11.2.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Toksisitet**

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Blandingene er blitt vurdert ved summeringsmetoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er ikke klassifisert som miljøskadelig, men inneholder stoff(er) som er miljøskadelig(e). Se avsnitt 3 for detaljer.

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksponering
maleinsyreanhydrid	Akutt LC50 230 ppm Ferskvann	Fisk - Gambusia affinis - Voksen	96 timer

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.**12.2 Persistens og nedbrytbarhet****12.3 Bioakkumuleringspotensial**

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
n-butylacetat	2.3	-	lav
1-metoksy-2-propanol	<1	-	lav
butan-1-ol	1	-	lav
propan-2-ol	0.05	-	lav
xylen	3.12	8.1 til 25.9	lav
maleinsyreanhydrid	-2.78	-	lav

12.4 Jordmobilitet**Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc})** : Ikke kjent.**Mobilitet** : Ikke kjent.**12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger****Produktet oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB i henhold til Forordning (EU) nr. 1907/2006, Tillegg XIII** : Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.**12.6 Hormonforstyrrende egenskaper**

Ikke kjent.

12.7 Andre skadevirkninger

Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruks ved disponering

Avfallsdisponering: 2008/98/EC

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**Produkt**

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Avfall må ikke deponeres ubehandlet til avløp unntatt når det er fullstendig i samsvar med alle krav fra myndigheter med jurisdiksjon.

Farlig avfall : Ja.

Fjerning av kjemikalieavfall : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Avfallet skal avhendes i samsvar med gjeldende lovverk. Hvis dette produktet blandes med annet avfall, kan det hende at den originale avfallsproduktkoden ikke lenger gjelder, og den korrekte koden må tildeles. Kontakt lokale avfallsmyndigheter for ytterligere informasjon.

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
08 01 11*	maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre helsefarlige stoffer

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Fjerning av kjemikalieavfall : Innhent råd fra relevante avfallsmyndigheter ved hjelp av informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet, når det gjelder klassifisering av tomme beholdere. Tomme beholdere må kastes eller gjenvinnes. Kast beholdere som er forurenset av produktet i henhold til lokale eller nasjonale lovbestemmelser.

Emballasjetype	Den europeiske avfallslisten (EAL)
CEPE Paint Guidelines	15 01 10* emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av helsefarlige stoffer

Spesielle forholdsregler : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damp fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slipp brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	UN1263	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN	MALING	MALING	PAINT	PAINT

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.3 Transportfareklasse (r)	3 	3 	3 	3
14.4 Emballasjegruppe	III	III	II	II
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	Nei.	No.	No.
Tilleggsopplysninger	<u>Spesielle bestemmelser</u> 640 (G) <u>Tunnellkode</u> (D/E)	-	<u>Viscous substance exemption</u> This class 3 material can be shipped as Packing Group III in packagings up to 450 L.	<u>Viscous substance exemption</u> This class 3 material can be shipped as Packing Group III in packagings up to 30 L (100 L for cargo aircraft). Transport in accordance with this provision must be noted on the Shipper's Declaration.

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

14.7 Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter : Ikke anvendelig.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen
EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)

Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon

Tillegg XIV

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Stoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

Andre EU regler

Stoffliste for Europa : Ikke bestemt.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

Kjemikalier på prioritetsliste (793/93/EØF) : Ikke bestemt

Seveso Direktivet

Dette produktet kontrolleres under Seveso-direktivet.

Navngitte stoffer

Navn
formaldehyd

Farekriterier

Kategori
P5c: Brennbare væsker 2 og 3 som ikke kommer innunder P5a eller P5b C6: Brannfarlig (R10)

Nasjonale forskrifter

Industrielt bruk : Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet utgjør ikke brukerens egen vurdering av risiko på arbeidsplassen, som krevd i helse- og miljølovgivningen. Påbudene i Arbeidsmiljøloven gjelder ved bruk av dette produktet på arbeidsplassen.

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

✓ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
CLP = Klassifisering, merking og innpakning
DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
RRN = REACH registrerings nummer
vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336	På grunnlag av testdata Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger :	H225 H226 H302 H304 H312 H314 H315 H317 H318 H319 H332 H334	Meget brannfarlig væske og damp. Brannfarlig væske og damp. Farlig ved svelging. Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. Farlig ved hudkontakt. Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Irriterer huden. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Gir alvorlig øyeskade. Gir alvorlig øyeirritasjon. Farlig ved innånding. Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
---	--	--

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]	H335 H336 H372	Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet. Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
	H413	Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.
	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Aquatic Chronic 4, H413 Asp. Tox. 1, H304 EUH066 EUH071 Eye Dam. 1, H318 Eye Irrit. 2, H319 Flam. Liq. 2, H225 Flam. Liq. 3, H226 Resp. Sens. 1, H334 Skin Corr. 1B, H314 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Skin Sens. 1A, H317 STOT RE 1, H372 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	AKUTT TOKSISITET (oral) - Kategori 4 AKUTT TOKSISITET (hud) - Kategori 4 AKUTT TOKSISITET (innånding) - Kategori 4 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 4 ASPIRASJONSFARE - Kategori 1 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. Etsende for luftveiene. ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 1 ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 2 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3 OVERØMFINTLIGHET I LUFTVEIENE - Kategori 1 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 1B ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1A GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT EKSPONERING) - Kategori 1 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) (Irritasjon i luftveiene) - Kategori 3 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) (Narkotisk effekt) - Kategori 3

Utskriftsdato : 2023-10-05
Utgitt dato/ Revisjonsdato : 2023-03-29
Dato for forrige utgave : Ingen tidligere validering
Versjon : 1

Merknad til leseren

Informasjonen gitt i dette sikkerhetsdatablad er basert på nåværende kunnskapsnivå og på gjeldende lover. Informasjonen gitt i dette Sikkerhetsdatablad er ment som en beskrivelse av de sikkerhetstiltak som er nødvendig for vårt produkt: det er ikke ment som en garanti for produktets egenskaper. Dette produktet må ikke brukes til annet formål enn det som er spesielt anbefalt i avsnitt 1 i dette sikkerhetsdatablad uten først å ha innhentet skriftlig bekreftelse fra oss om produktets anvendbarhet. Det er alltid brukerens ansvar å gjøre alle nødvendige tiltak for å oppfylle krav i lokale regler og lover. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet utgjør ikke brukerens egen vurdering av arbeidsplassen, som krevd i helse-og sikkerhetslovgivningen.